AO 1

Den 25. august 2001 ansøgte Søren Hansen Storborg Amtsråd om dispensation, jf. lov om forurenet jord § 52, stk. 2, således at han kunne opfylde en mindre tidligere grusgrav (råstofgrav) med uforurenet jord, som skulle hentes på en ejendom 5 km borte. Storborg Amtsråd meddelte den 10. oktober 2001 dispensation, hvortil der var knyttet bl.a. følgende vilkår:

1. Transporten skulle foregå ad landevej nr. 25 og ikke ad den statslige motorvej nr. 15,

2. hver enkelt vognladning jord skulle inden aflæsning gennemgås af et uafhængigt miljølaboratorium med henblik på dokumentation for, at det ikke indeholdt forurenende stoffer, og

3. Søren Hansen skulle stille en bankgaranti på 1 mio. kr. med henblik på at dække amtsrådets udgifter, hvis det blev nødvendigt for amtsrådet at foretage en selvhjælpshandling, jf. lov om forurenet jord § 68, fordi jorden mod amtsrådets klare forventning alligevel viste sig at være forurenet.

Vilkår nr. 1 var fastsat med henblik på at sikre, at trafikken på motorvejen gled bedst muligt. Vilkår nr. 2 var fastsat med henvisning til, at der under den pågældende tidligere grusgrav lå drikkevandsressourcer. Amtet ville derfor være helt sikker på, at der ikke var risiko for forurening af grundvandet. Vilkår nr. 3 begrundedes af amtsrådet med, at amtet ville være sikker på ikke at skulle betale en eventuel regning, hvis der trods alle forsigtighedsforanstaltninger mod forventning skulle ske en forurening af undergrunden. Derfor krævede man en bankgaranti, uanset at det kostede Søren Hansen 20.000 kr. pr. år at stille en sådan garanti.

Søren Hansen udnyttede ikke dispensationen umiddelbart, bl.a. fordi vilkår nr. 2 kostede 2.000 kr. pr. vognlæs, hvorfor han ville overveje situationen.

Den 15. oktober 2001 fandt fuldmægtig Claus Christensen – der var ansat ved Storborg Amt, men ikke behandlede miljøsager – sagen om Søren Hansens ansøgning frem for at finde ud af, hvilke papirer der forelå i sagsmappen. Claus Christensen fik herved oplyst, at Søren Hansen tidligere var straffet for tilsidesættelse af miljøregler. Denne oplysning gav Claus Christensen ved en e-mail videre til en journalist ved det lokale dagblad.

Den 20. april 2002 besluttede amtsrådet at tilbagekalde dispensationen til Søren Hansen. Det skete efter en voldsom debat i amtsrådet, der havde fået en ny og mere miljøvenlig sammensætning efter amtsrådsvalget i slutningen af 2001. I en skrivelse af 27. april 2002, hvorved tilbagekaldelsen meddeltes Søren Hansen, var det som begrundelse anført, at amtsrådet nu lagde større vægt på hensynet til drikkevandsressourcer end tidligere. Søren Hansen blev ikke partshørt i forbindelse med tilbagekaldelsen, idet der efter amtsrådets opfattelse ikke var noget at partshøre om.

Der ønskes en begrundet stillingtagen til de forvaltningsretlige problemer, det anførte hændelsesforløb giver anledning til.

Bilag

Lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenet jord (med senere ændringer) §§ 1, 52 (uddrag) og 68, stk. 1 og 2**:**

”**§ 1.** Loven skal medvirke til at forebygge, fjerne eller begrænse jordforurening og forhindre eller forebygge skadelig virkning fra jordforurening på grundvand, menneskers sundhed og miljøet i øvrigt.

Stk. 2. Med loven tilsigtes særligt at

1) beskytte drikkevandsressourcer,
2) forebygge sundhedsmæssige problemer ved anvendelsen af forurenede arealer,
3) tilvejebringe grundlag for en koordineret og målrettet offentlig indsats med henblik på at undgå skadelig virkning fra jordforurening,
4) forebygge yderligere forurening af miljøet i forbindelse med anvendelse og bortskaffelse af jord og
5) fastholde forureneren som den, der først og fremmest skal foretage de nødvendige foranstaltninger til at afværge følgerne af en jordforurening og genoprette den hidtidige tilstand”.

”§ 52. Tilførsel af såvel forurenet som uforurenet jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbud**t**.

Stk. 2. Amtsrådet kan meddele dispensation fra forbudet, såfremt …..

3) der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg eller af grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning, og andre tilsvarende miljømæssige hensyn ikke taler imod.

Stk. 3. Dispensation efter stk. 2 fra forbudet mod deponering af uforurenet jord kan indeholde vilkår, herunder om håndtering af jorden eller om dokumentation for, at der er tale om uforurenet jord”.

”§ 68. Tilsynsmyndigheden[1] kan på påbudsadressatens regning lade påbudte foranstaltninger udføre, når den fastsatte frist er udløbet.

Stk. 2. I tilfælde af overhængende alvorlig fare for sundheden og i tilfælde, hvor øjeblikkelige indgreb er påkrævet for at afværge væsentlig forurening eller forureningens udbredelser, skal tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige uden påbud”.

[1] Amtsrådet er tilsynsmyndighed.

AO 2

I april 2005 blev der afholdt eksamen i faget ”Patientkontakt” på Skolen for Sundhedsterapeuter. Eksamen bestod i en skriftlig opgave, som de studerende havde udarbejdet over et selvvalgt emne, og denne opgave blev karakterbedømt.

Merete Mogensen havde skrevet om kontakt med patienter med psykiske problemer, og hendes opgave var blevet bedømt til karakteren 8. Dette var Merete ikke tilfreds med, og hun klagede derfor over sin karakter. Efter de for skolen gældende regler skulle en sådan klage behandles af et særligt Klageudvalg, som bestod af en underviser, en studerende og en censor. Der var ikke fastsat nærmere regler for, hvordan medlemmerne af Klageudvalget skulle udpeges. Det fremgik endvidere af reglerne, at en klage ikke kunne medføre, at den opnåede karakter blev nedsat.

Under behandlingen af klagen blev udvalget opmærksom på, at opgaven havde en påfaldende lighed med en opgave, som før Meretes eksamen var afleveret ved lægestudiet på Storby Universitet, og som havde været tilgængelig på Internettet, idet en del afsnit af Meretes opgave var ordret identisk med opgaven fra den medicinstuderende. Klageudvalget ønskede derfor ikke at behandle sagen, men sendte den til skolens rektor, som straks besluttede, at Meretes karakter skulle nedsættes til 5 med den begrundelse, at de dele af opgaven, som Merete selv havde skrevet, ikke var tilstrækkelige til at bestå faget. Merete modtog ikke kopi af Klageudvalgets henvendelse til rektor.

Merete mente ikke, at rektors beslutning var lovlig, da det som nævnt fremgik af reglerne, at en eksamensklage ikke kunne føre til nedsættelse af den opnåede karakter, ligesom hun ikke mente, at den begrundelse, som rektor havde givet for sin afgørelse, var tilstrækkelig. Hvis hun ikke kunne få medhold i dette, mente hun, at hun så i hvert fald havde krav på, at opgaven blev genbedømt af en underviser og censor på normal måde. Hun var også stærkt utilfreds med, at den underviser, der havde siddet i Klageudvalget, var den samme underviser, som oprindelig havde bedømt opgaven til eksamen, ligesom den studerende i Klageudvalget ved flere lejligheder havde ytret sig kritisk om den studenterpolitiske forening, som Merete var formand for. Endelig forstod Merete ikke, at

rektor havde kunnet afgøre sagen, uden at hun havde haft lejlighed til komme med sine bemærkninger til hændelsesforløbet.

Heroverfor bemærkede rektor, at han havde betragtet sagen som så oplagt, at han ikke mente, at Merete ville kunne komme med nogen forklaringer, der ville ændre hans afgørelse, og han havde derfor ment, at det var i alles interesse at få sagen ud af verden så hurtigt som muligt – især da han havde undladt at betragte sagen som en egentlig sag om eksamenssnyd. Da han selv tidligere havde undervist i faget ”Patientkontakt”, mente han endvidere, at han sagtens var i stand til at foretage en kvalificeret bedømmelse af opgaven.

Merete henvendte sig nu til Folketingets Ombudsmand og bad ham om at vurdere sagen, herunder at tage stilling til, om karakteren 5 var en rimelig bedømmelse af opgaven. Rektor mente ikke, at ombudsmanden havde kompetence til at behandle klagen, idet skolen var en selvejende institution, og rektor efter de regler, der var gældende for skolen, havde den endelige afgørelse vedrørende administrative og retlige spørgsmål.

Der ønskes en begrundet stillingtagen til de forvaltningsretlige problemer, det anførte hændelsesforløb giver anledning til, herunder en redegørelse for spørgsmålet om ombudsmandens kompetence og for, hvorledes denne evt. vil forholde sig til sagen.

Bekendtgørelse vedrørende Skolen for sundhedsterapeuter (uddrag):
I medfør af lov om alternative sundhedsuddannelser i Danmark fastsættes følgende regler:

§ 1: Skolen for sundhedsterapeuter er en selvejende institution, hvis formål er at uddanne rådgivere i forbindelse med alternativ medicinsk behandling. Udgifterne til skolen afholdes af Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

§ 2: Skolens øverste ledelse udgøres af bestyrelsen, som består af 7 personer. De lægevidenskabelige fakulteter ved landets universiteter kan stille forslag til bestyrelsesmedlemmer, og medlemmerne udpeges af indenrigs- og sundhedsministeren.

§ 3: Rektor ansættes af bestyrelsen efter godkendelse af indenrigs- og sundhedsministeren. Rektor har ansvaret for skolens daglige ledelse og fører tilsyn med skolens daglige drift. Rektor har den endelige afgørelse vedrørende administrative og retlige forhold, der angår enkeltstuderende på skolen.

§ 4: Rektor fremkommer med forslag til skolens studieordning. Forslaget fremsendes efter behandling i bestyrelsen til indenrigs- og sundhedsministeren, som skal godkende forslaget, før det kan træde i kraft.

(Det bemærkes, at lovgrundlaget er konstrueret)

...

AO 3

Rita Due havde de sidste tre år haft et alvorligt alkoholproblem og havde i sommerhalvåret levet som vagabond, mens hun i vinterhalvåret forsøgte at klare sig igennem ved at opholde sig hos familie, bekendte og på banegårde. Rita Due ansøgte i januar 2005 om at blive optaget i den amtskommunale institution Solglimt, der er en institution etableret af amtskommunen i medfør af servicelovens § 94 om midlertidige botilbud til personer med særlige sociale problemer. For tre år siden havde hun været på denne institution i fire måneder. Rita blev optaget på institutionens venteliste, der i forvejen omfattede en person, Nik Way.

Den 3. februar 2005 modtog Rita Due meddelelse fra Solglimt om, at hun 1. april 2005 kunne flytte ind i en 1 værelses lejlighed i stueetagen i Solglimt. Optagelsen på institutionen var betinget af, at Rita indvilgede i at følge en behandling med henblik på alkoholafvænning. Institutionens souschef, Sara Lykke, havde således, mens institutionslederen holdt tre ugers ferie, bestemt, at Rita Due skulle have lejligheden, da souschefen skønnede, at Rita, som hun havde kendt siden skoletiden og hvis skæbne hun bekymret havde fulgt siden, havde størst behov for at blive optaget. Beslutningen var truffet ud fra oplysningerne i de to ansøgninger, og det sagsnotat lederen havde gjort i begge sager ved optagelsen på venteliste. Da Nik Way tilfældigt hørte dette, blev han meget sur over, at han var sprunget over, og klagede den 18. februar 2005 til det sociale nævn, da han fandt at afgørelsen var indholdsmæssigt forkert og også led af formelle mangler.

Nævnet afviste den 8. marts 2005 klagen, da nævnet ikke fandt, at der var truffet en afgørelse, og at klageren i øvrigt ikke var klageberettiget.

Kort tid efter fik Nik Way besked om, at han også kunne flytte ind den 1. april 2005, da der var blevet yderligere en lejlighed ledig, og han foretog sig derfor ikke videre i klagesagen.

Da Rita Due ankom til Solglimt den 1. april 2005 fik hun af institutionens leder, Lone Holm, at vide, at hun skulle bo i en lejlighed på 1. sal mod nord, mens Nik Way flyttede ind i

lejligheden i stueetagen, der havde en dejlig sydvendt terrasse. Dette var Rita stærkt utilfreds med, og fandt at hun havde krav på stuelejligheden. Lone Holm fastholdt tildelingen af lejlighederne og afviste Ritas krav om en skriftlig begrundelse.

En af Ritas bekendte, vagabonden ”Spritter Niels”, besøgte flere gange Rita på Solglimt, og hver gang blev både Rita og flere af de andre beboere stærkt berusede. Da dette gentog sig, trods en advarsel, fik ”Spritter Niels” forbud med at besøge Solglimt. Rita henvendte sig til Lone Holm, da hun fandt dette indgreb i hendes adgang til selv at bestemme, hvem hun omgås, uberettiget, men lederen fastholdt beslutningen.

I slutningen af maj 2005 måtte institutionens personale konstatere, at Rita trods gentagne indskærpelser ikke formåede at nedtrappe sit alkoholforbrug. Hun fulgte således ikke den behandlingsplan, der var lagt. Personalet drøftede derfor på et møde, hvilke skridt man skulle foretage. Forskellige muligheder blev drøftet, men da Rita selv havde afvist at tage antabus, besluttede Lone Holm, at man fremover skulle komme en antabuspille i Ritas drikkevand uden Ritas vidende, da dette var det bedste for hende selv, og da alternativet alene var at smide hende ud af institutionen.

Nik Way havde sin bærbare computer med og ønskede at få lov til at bruge denne på sit værelse, så han kunne surfe på Internettet. Der var forberedt et stik på værelset, men Lone Holm afslog at lade foretage den fornødne tilkobling, da hun var bange for, at Nik Ways computer var stjålet, hvilket Nik benægtede. Nik var meget utilfreds med dette, da flere af de øvrige beboere havde en sådan tilslutning på værelset.

Der ønskes en begrundet stillingtagen til de forvaltningsretlige problemer, det anførte hændelsesforløb giver anledning til.

Bilag:
Uddrag af den sociale servicelov og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Bilag:

Uddrag af lov om social service

§ 94. Amtskommunen sørger for, at der er det nødvendige antal pladser til midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.
Stk. 2. Optagelse i boformer efter stk. 1 kan ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Lederen træffer afgørelse om optagelse.

§ 121. Kommunens og amtskommunens afgørelser efter denne lov kan, medmindre andet er fastsat i denne lov eller i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Uddrag af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

§ 60. De afgørelser, som kommunen og amtskommunen træffer efter den sociale lovgivning, kan indbringes for det sociale nævn. Det er kun den person, som afgørelsen vedrører, der kan klage over afgørelsen.